

Sarah Lyu

NAJ
LEPŠIE
LŽI

Toxické priateľstvo
môže mať smrtiace účinky

NAJLEPŠIE LŽI

Knihy, ktoré by sa ti mohli páčiť:

NED VIZZINI

Niečo ako čistá depka

C. G. DREWS

Tisíc dokonalých tónov

JANDY NELSON

Dám ti aj slnko

BENJAMIN ALIRE SÁENZ

Nevyspytateľná logika môjho života

FRANCISCO X. STORK

Marcelo objavuje skutočný svet

ASHLEY WOODFOLK

Krása, ktorá pretrvá

BRENDA RUFENER

Tu bývam

Sarah Lyu

**NAJ
LEPŠIE
LŽI**

sloart

Text copyright © 2019 by Sarah Lyu
Translation © Katarína Kvoriaková 2020
Cover © Michal Šajmír 2020
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2020
Published by arrangement with Simon Pulse,
An imprint of Simon & Schuster Children's Publishing Division

ISBN 978-80-556-4566-7

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Z anglického originálu *Sarah Lyu: The Best Lies*, ktorý vyšiel vo vydavateľstve Simon Pulse, an imprint of Simon & Schuster Children's Publishing Division, New York 2019, preložila Katarína Kvoriaková.

Prvé slovenské vydanie

Návrh obálky Michal Šajmír

Zodpovedná redaktorka Zuzana Šmatláková

Editorka Dana Brežňanová

Vydalo Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava v roku 2020.

Sadza Alias Press, s. r. o., Bratislava

Tlač FINIDR, s. r. o., Český Těšín

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

www.slovart.sk

Cena uvedená na obálke knihy je nezáväzným odporúčením pre konečných predajcov.

VENOVANÉ
JEN FANOVEJ A AMANDE YAOVEJ

PONDELOK // 28. AUGUST // 353. DEŇ

1.

Nikdy neviete, kedy je to naposledy.

Nikdy si nepomyslíte: *Teraz naposledy vidím jeho úsmev, plachý a plný tajomstiev, určený len pre mňa. Naposledy držím jeho ruku, pobožkám ho na tvár alebo sa roztopím v jeho hrejivých očiach.*

Jack už viac nie je medzi nami. A nemala som čas sa s ním ani rozlúčiť, ani sa na neho usmiať. Nemala som čas na posledný bozk.

Už ho nikdy nevidím.

Uplynuli tri hodiny, odkedy som Jacka držala v náručí, a už nikdy nezačujem jeho hlas, jeho uvoľnený smiech ani to, ako vyslovuje moje meno: *Remy*. Šepkal ho ako modlitbu do tmy.

Uplynuli tri hodiny, odkedy ma nejakí cudzí ľudia odtiahli od jeho tela, a už nikdy mu nezahrabnem prstami do tmavých vlasov ani nepocítim na pokožke teplo jeho dotyku.

Uplynuli tri hodiny, odkedy naňho Elise namierila zbraň. A už nikdy neochutnám jeho bozk, nenadýchnem sa vône mentolového šampónu.

Musíme si niečo vymyslieť, hovoria mi rodičia. Niečo, čo povie vieme polícii. Nejaké vysvetlenie, čo sa stalo, čo som tam robila.

Chcú, aby som klamala. Ale nepovedia to slovo, nie, nepovedia mi: klam. Rodičia ma chcú len ochrániť. V očiach sa im zračí strach. Boja sa o mňa, nechcú, aby sa mi niečo stalo. No vidím tam aj niečo iné, iný druh strachu.

Oni sa neboja len *o* mňa, oni sa boja *mňa*.

Pravda je takáto.

Narodila som sa ako Katherine Remy Tsaiová, ale všetci ma volajú Remy. Kedysi som vedela, ako sa bude môj príbeh odvíjať. No teraz ani netuším, čo prinesie zajtrajšok. Kedysi som poznala smiech. No teraz si neviem predstaviť, že by som sa ešte dakedy mala usmiať.

Bývam na severnom predmestí Atlanty v meste Lyndens Creek. Podľa názvu by sme tu mali mať nejaký potôčik, ale žiadny tu nie je. Aspoň o ňom neviem, a to som sa tu narodila. Kedysi sa tu tiahla do diaľky len orná pôda, potom kopce a všade zvieratá. Teraz tu stojí pekné mesto s milými ľuďmi, takými, čo by nikdy nedokázali vypáliť niekomu do hrude šesť guliek.

Máme tu aj fajn školy a my sme chodili do jednej z nich, na strednú Riverside High, známu príšerným futbalovým tímom a stúpajúcou úrovňou výsledkov záverečných SAT testov. Je to škola, ktorú financuje rozpínajúce sa spoločenstvo golfových ihrísk, kde sa potĺkajú právnici a obchodníci na dôchodku. Tam som sa pod prikrývkou z hviezd zaľúbila do Jacka.

Áno, je to pekné miesto a patrila som tam. Kedysi.

Teraz stojím v kúpeľni, pozerám sa do zrkadla a vidím len akéhosi cudzinca, ako na mňa hľadí. Para z pustenej vody pohlcuje kúpeľňu, kým nezahalí celé zrkadlo a ja sa dusím.

Oblečenie, ktoré som mala ešte pred niekoľkými hodinami na sebe, leží vo vrecku na dôkazy na policajnej stanici.

Supermanovské tričko som dostala ako darček od Jacka v tú noc, čo sme sa spoznali. Moje obľúbené džínsy a kedysi biele plátenky. Všetko zničené.

Moje telo verne odráža škody, tmavočervená mapa rozpráva v pruhoch a škvrnách. Jackova krv mi pokrýva tvár a vlasy, nachádzam ju na rukách a pod nechtami. Záchranári ma poriadne prezreli, hľadali známky zranenia, ale nevšimli si tú obrovskú dieru v srdci.

Volám sa Remy.

Mám sedemnášť rokov.

A toto nepotrvá naveky.

Tieto slová ma naučila Elise, aby som nadobudla pevnú pôdu pod nohami. A ja sa ich môžem držať. To, ako sa cítim teraz, nepotrvá naveky.

Stojím v sprche, kvapky mi z pokožky odplavujú aj posledné kúsočky z neho, zmytá krv sa krúti dole odtokom, až kým netečie úplne číra voda.

Zmyť to však zo seba nedokážem. Dokonca ani keď mi dôjde posledná kvapka šampónu a mydla, stále sa drhnem, rozodieram a dráždim si pokožku tela a hlavy.

Až kým zo mňa nezostane len roztrasené, vzlykajúce dievča na podlahe kúpeľne.

Toto roztrasené a vzlykajúce dievča sa musí vyrovnáť so stratou, ktorú nie je pripravené prijať. Časť zo mňa vie, že Jack je navždy preč, ale ja nechcem, aby to tak bolo.

2.

Zase sa hádajú. Moji rodičia. Ich hádky tvoria jedinú konštantu v mojom živote. Slnko sa ráno ešte len prehupne cez horizont a oni sa už začnú škriepiť, presní ako hodinky.

„Čo robíš?“ vrieska otec a sleduje mamu, ako sa premáva hore-dolu po obývačke. Tá ho s telefónom pritisnutým k uchu zahriakne. Z jej očí sa nedá vyčítať nič, len pohrdanie.

„Volám právnikovi,“ odpovie, či skôr prudko zasyčí.

„Ešte nikto nie je hore, sú tri hodiny ráno.“ On je podráždenie a ona zase zlosť. A tieto svoje roly zohrávajú roky.

S bratom Christianom sedíme potichu na gauči. Stále mám po sprche mokré vlasy, z ktorých mi kvapká. Zvuk kvapiek dopadajúcich na kožený gauč prerušuje ich vreskot, nemenné bubnovanie v crescende ich hnevu. Nepozeráme sa na seba, nepozeráme sa ani na nich. Tak dôverne to poznám, že ma to priam upokojuje. Nevieť sa zmieriť s tým, čo sa stalo, ale som plne zmierená s krikom a ostrými slovami vychádzajúcimi z úst mojich rodičov po celý deň.

„Dobry... dobrý deň,“ pozdraví mama niekoho v telefóne. Strelí po otcovi veľavravný pohľad: *Vidíš?* Otec zovrie ústa do tenkej čiary.

Keď mama zavesí, pokračujú tam, kde prestali. Hádajú sa o právničke – *Kedy tu bude? A kto je to? Kde si ju vôbec zohnala?* Hašteria sa o tom, akí sú unavení. Aj o tom, čo sa stalo.

„Ty si to vedel?“ pýta sa ho mama.

„Čo som mal vedieť, Helena?“ vrčí otec s dlaňami zapretými do spánkov.

„Kde bola naša dcéra? Čo sa s ňou dialo? Preboha, Stephen, si úplne nepoužiteľný.“

Sedím priamo pred nimi, ale nevravím nič. Christian po mne pokukuje. Ak si aj robí starosti, nič nevraví.

A tak si pomyslím, že to ja som možno zomrela. Možno prežívam svoju vlastnú špeciálnu verziu pekla. Sledujem rodičov, ako po sebe štekajú dookola a po celú večnosť. Možno si to zaslúžim.

Asi o pol hodiny niekto zaklope. Keď sa klopanie ozve ešte hlasnejšie, konečne prestanú a stíchnu. Prišla právnička.

„Volám sa Vera Deshpandová,“ predstaví sa, len čo vkročí do obývačky a prehliaadne si naše napäté výrazy. „Povedzte mi, čo sa stalo.“

Všetci uprú zrak na mňa. Keď pochopia, že som príliš zničená, aby som o tom rozprávala, rodičia sa z ničoho nič začnú znova prekrikovať.

„Jej frajer...“

„Jej najlepšia kamarátka...“

„... je mŕtvy.“

„... ho zastrelila.“

„Nie Remy. *Remy* nezastrelila nikoho...“

„To som tým chcel povedať...“

„Spravilo to to dievča, Elise...“

„Bola to všetko *jej*...“

„Nechápem, odkiaľ vzala zbraň...“

Skáču si do reči, ziapu jeden cez druhého a ja by som aj Veru poľutovala, keby som niečo cítila. Nakoniec sa zastavia a utíšia sa.

„Odkiaľ vzala zbraň?“ pýta sa mama a všetky oči sa otočia na mňa. Ja zízam na podlahu a želim si byť neviditeľná, želim si byť hocikde inde, len nie tu, byť hocikým iným, len nie sebou. „Toto je vážne, Remy,“ pokračuje mama. „Mohla by si ísť do väzenia. Čo to nechápeš?“ Z hlasu jej srší blahosklonnosť, ale tiež v ňom cítiť napätie a strach. „Niekto *zomrel*.“ Nevylovujú jeho meno. On ich vôbec nezaujíma a nezaujíma ich ani Elise, ani po tom všetkom.

Vlastne neviem, či ich vôbec zaujímam ja a to, čo sa stalo mne, alebo ich len trápi, ako budú vyzerat' oni, ak ich dcéra pôjde do basy. Ako to ovplyvní maminu nomináciu do nemocnič-

nej rady, otcovo povýšenie u Coca Coly, na ktorom pracuje. Ako to zničí ich dokonalý imidž, na ktorom sa tak nadreli. Nezvykneme sa o tom rozprávať, ale presne preto sú – ešte aj po tých dlhých rokoch na vojnovej nohe – stále spolu. Nikoho nezaujímá, že ich manželstvo stroskotalo. Podstatnejšie je, aby o ich zlyhaní nik nevedel. A tak maškaráda pokračuje za každú cenu.

„Remy, prosím,“ žobroní ocko, „snažíme sa ti pomôcť. Lúbime Ťa.“

Lúbite? Stará výhovorka. Majú ma radi asi tak ako svoj Mercedes v garáži, asi tak ako drahé hodinky na zápästiach. Majú ma radi len pre to, čo im môžem priniesť. Má ma byť vidno, nie počuť, majú ma mať, nie porozumieť mi. Láska je zbraň, ktorú nabíjajú vždy, keď sa im to hodí, ospravedlnenie pre všetko.

„Remy,“ skúša ocko znovu.

„Nebud' hlúpa,“ zasiahne mama, „všetko nám povedz.“

Objímam si kolená a ukryjem si tvár. Robím to podvedome, skrčím sa do kľbka, obrním sa pred svetom, keď mám toho dosť. Časť zo mňa vie, že majú právo panikáriť. Nemám potuchy, čo sa so mnou stane, a pod nánosom šoku a žiaľu mi tiež bije ustráchané srdiečko.

„Remy,“ mamin hlas ma preberie ako facka, „toto nie je vhodný čas hrať sa na mrzutú tínedžerku.“ Ona vždy vie, čo povedať, aby dostala, čo odo mňa chce.

„Ja sa na nič nehrám. Toto nie je hra,“ hlesnem s hlavou stále ukrytou za nohami. „Jack je mŕtvy.“

Slová, na ktoré som sa ani neodvážila pomyslieť, zostali viesť vo vzduchu. Skutočne zomrel.

„Áno, a viem, že si teraz smutná,“ vraví mi mama. „Ale...“

„Smutná?“ Nemôžem uveriť vlastným ušiam. Vždy sa tak správa. Chladná, bezcitná. Predtým som si myslela, že ako chirurgička sa musela odstrihnúť od svojich emócií. No teraz začí-

nam mať pocit, že sa nemala od čoho odstrihnúť a presne preto sa vypracovala na takú skvelú chirurgičku.

Zatlačí ešte viac. „Ale v tejto chvíli musíš myslieť na seba. Preňho už teraz nemôžeš nič urobiť. Myslíš si, že by Jack chcel, aby si...“

„Aj ty si to povieš, keď ti niekto umrie na operačnom stole? Že už nie je nič, čo by si preňho mohla urobiť?“ kričím, nedokážem sa kontrolovať. „Ale ty určite. Teba ostatní netrápia.“ Spúšťam nohy a silno stisnem sedadlo gauča, až mi obelejú hánky. Rozpláčem sa. Vzdávam sa. Prehrala som.

„Áno,“ odvetí bez mihnutia oka. „Presne to robím. Musím. Pretože ďalší pacient, ktorého mám operovať, si zaslúži môj najlepší výkon. Nemôžeš len zaliezť do postele a zvyšok sveta vypnúť.“ V jednej veci má pravdu. Nechcem nič viac, len sa zakutráť do periny a vypnúť zvyšok sveta. Chcem sa iba ponoriť do vlastnej bolesti, nechať ju, nech ma utopí. „Musíš myslieť na to, čo máš pred sebou.“

„No jasné, to si celá ty. Dokonalosť sama. Stroj. Ako by sa ti niekto z nás mohol rovnať. Pre teba nie je nik dosť dobrý. Ani ocko, ani ja...“ Opakujem starú hádku, všetky tieto slová som jej už šplechla do tváre aj predtým. Nachádzam zvláštnu útechu v tom, že sa na ňu znovu môžem vyvrieskať. Neskutočné, ale takmer normálne. Chlapec, ktorého som ľúbila, je mŕtvy. A ja mám pocit, že sa celý svet nado mnou zatvára, ale aj tak sa tu hašteríme ako vždy.

„Robím, čo môžem, aby som prežila.“ Jej hlas sa zmení na mŕtvolne tichý a to ma desí viac, ako keď kričí z plných pľúc. „Každý jeden deň musím robiť ťažké rozhodnutia. Rozhodnutia o živote a smrti. Ty musíš ísť akurát tak do školy, nosiť dobré známky a nedať sa zatiahnuť do vyšetrovania vraždy. Ako si to mohla tak posrať?“

Christian na ňu vypleští oči, ale viem, že nezakročí. Nezaštane sa ma. Sotva sa na mňa dokáže pozrieť, radšej čumí na telefón. Možno ma považuje za beznádejnú, hlúpu, za strategický prípad. Presne takú, ako ma vidí mama. Možno si myslí, že som ešte horšia, nejaké monštrum, a neznesie byť so mnou v jednej miestnosti.

„Helena,“ osloví ju ocko.

Skôr ako sa situácia ešte viac vyhrotí, vloží sa do toho Vera. „Čo keby sme sa ja a Remy porozprávali samy?“ navrhne. Všetci na ňu upierame prázdne pohľady, úplne sme zabudli, že tam je. „Podme sa previezť.“

Sedíme v jej aute a ona nijako nekomentuje, keď stiahnem okienko a zapálím si cigaretu. Nepovie mi, aby som ju zahasila, ani sa ma nespýta, či som na to už dosť stará. Trasie sa mi ruka, keď fajčím, celé telo mám nepokojné. Aj dýchanie ma bolí. Bolí ma samotná *existencia*.

„Len sa o teba boja,“ zastane sa mojich rodičov Vera, keď štartuje. Aj z príjazdovej cesty stále počujeme ich tlmené, ale príkre slová.

„Nie, tak sa správajú skoro neustále,“ vysvetľujem jej monotónne. Takmer zaspávam a zároveň som úplne nabudená. Krúti sa mi hlava, potáčam sa z jedného stavu do druhého.

Vera neodpovedá, vyrazí z príjazdovej cesty. O štvrtej hodine ráno je naše auto jediné na ulici. Svet mi pripadá mŕtvy, ale aj nesmierny. Máme tak štyri, nanajvýš päť hodín, kým sa budem musieť dostať na policajnú stanicu. Elise začali vypočúvať hneď, ale mňa prepustili do väzenia u mojich rodičov. Bola som celá od krvi, no ja som nestrieľala, preto mi dovolili prísť na výsluch až ráno.

„No, Remy, čo keby som ti vysvetlila, čo nás čaká, keď tam pôjdeme?“

Niekde vzadu v hlave si spomeniem, že dnes je pondelok. Mám test z fyziky, na ktorý som sa neučila. Klasická mechanika, gravitačný zákon a zákon o pohybe telies – zákony, ktoré riadia pohyb hviezd v galaxii aj streľbu zo zbraní.

„Takže, najprv ti prečítajú tvoje práva mladistvého,“ začne Vera v skratke recitovať riadky, ktoré mi pripadajú ako kriminálka v telke, a nemôžem uveriť, že sa to skutočne deje. „Potom ťa niekto vypočuje,“ pokračuje. „Zvyčajne nejaký detektív, ale možno aj policajný dôstojník. Dôležité je, aby si zachovala pokoj. Na prvom dojme záleží.“

Fajčím a občas sa mi jej hlas vytráca z pozornosti. Hľadím na pouličné lampy, ktoré miňame. Vzduch ma chladí na tvári a slzy mi slobodne tečú. Som načisto vyžmýkaná, zvnútra aj zvonku, nemám nijaké pocity a zároveň ma to všetko ochromuje. Mysleť sa prepla do režimu sebazáchovy. Necítim nič, no slzy mi aj tak padajú.

„Povedz mi, čo sa stalo. Všetko. Nič nevynechaj. Som na tvojej strane,“ hovorí. „To, čo mi porozprávaš, zostane v tomto aute. Ale musím vedieť všetko.“

Neodpovedám.

„Remy?“ osloví ma Vera a jej hlas pôsobí ako hojivý balzam. Otočím sa k nej. Vyzerá unavene, ale husté tmavé vlasy má vypnuté do chvosta, blúzka vôbec nie je pokrčená, dokonalý rúž. Uvažujem, odkiaľ ju mama asi vyhrabala. Prečo zodvihla telefón o tretej ráno, prečo prišla, aj keď mohla ležať v posteli. „Viem, že sme sa len teraz spoznali, ale musíš mi dôverovať. Ak ti mám pomôcť, budeš musieť najprv pomôcť ty mne. Musíš mi povedať, čo sa stalo.“

„Dobre,“ hlesnem napokon, prehltne. Ktovie, kde sa Elise nachádza teraz. Ktovie, či ju vzali na policajnú stanicu alebo zostala v Ružovej vile celkom sama. Ktovie, či aj jej niekto za-

volal právnika, či na ňu niekto dáva pozor. Bojím sa o ňu, uvedomím si. Bojím som sa o nás obe.

„A neklam,“ vystríha ma Vera. „Musím byť pripravená. Pravda tak či tak vyjde najavo.“

3.

V srdci každého dobrého klamstva leží pravda, povedala mi raz Elise. *Tie najlepšie lži skrývajú v sebe aspoň polovicu pravdy*, prehodila len tak medzi rečou, akoby sme sa bavili o miešaní farieb. Dve rôzne farby krúživým pohybom spojíš do jednej, aby nikto netušil, kde sa končí pravda a kde sa začína lož, a z toho vzíde nová farba.

Keď ma polícia odtiahla od Jackovho tela, posadili ma do zadnej časti sanitky, okolo pliec mi natiahli deku a pýtali sa ma, čo sa stalo. *Ja neviem*, presviedčala som ich. Neverili mi, ale ja som neklamala.

Chceli počuť odpoveď, ktorá by neobsahovala nejasnosti, odpoveď, ktorá by nenechala priestor na špekulácie. Chceli počuť chladné, tvrdé fakty tam, kde nejstvovali. Všetci to chceli. Aj Vera.

Áno, faktom zostáva, že ten neskorý nedeľný večer sme ja, Elise a Jack boli u nej doma v Ružovej vile, ako jej dom volali všetci z okolia pre jeho ružovkastý vonkajší náter a obrovské pozemky. Tiež je fakt, že Elise zastrelila Jacka revolverom starého otca. Je fakt, že som kľáčala vedľa neho, nariekala a na telefóne vyťukala 112. Stále som ho držala v náručí, ako keby som ho tam mohla udržať, ak ho budem objímať dostatočne silno.

Tieto fakty rozprávajú príbeh, no ten nie je úplný a určite nie skutočný.

Trauma má svoju vlastnú gravitáciu, dosť silnú na to, aby skreslila všetko, čo sa dialo predtým, a všetko, čo bude nasledovať. Každá zanecháva míľnik na ceste životom. Každá stavia dopravnú značku označujúcu koniec, zabuchnuté dvere, navždy uzavretú cestu k osobe, ktorou ste mohli byť, k životu, ktorý ste mohli žiť, nebyť... nebyť len....

No vždy musí najskôr nastať tá prvá, tá skutočne prvá trauma. Nezačína sa každý osobný príbeh práve ňou?

Elise ju zažila pred jedenástimi rokmi, keď mala šesť a jej matka si na Vianoce zbalila kufre a vyparila sa. Odvtedy ju nevidela. Až na jej pohrebe o deväť rokov neskôr. Odišla navždy, nevolala, nepísala maily ani listy a potom zomrela pri dopravnej nehode, keď jej auto nabúrало do oddelovača ciest na diaľnici v rýchlosti takmer stopäťdesiat kilometrov za hodinu. Elise mala akurát pätnásť.

V tú noc, keď sa jej matka vyparila a viac sa neobzrela, práve v tú noc Elise zistila, že osoba, ktorá ju mala ľúbiť najviac na celom svete, dokázala bez mihnutia oka odísť a vymazať ju zo svojho života ako nádor.

Mne tú traumou spôsobila správa v odkazovej schránke. Mala som štyri, možno päť rokov a s Christianom sme sa skrývali v šatníku. Sledovali sme televíziu, keď sa to začalo. Tichý rozčúlený hlas sa zmenil na ohlušujúce rozzúrené jačanie. Christian ma chytil za zápästie, odviedol hore a zavrel za nami dvere svojej izby. Sedeli sme na zemi, opierali sa o nohy postele a čakali, kedy búrka prehrmí. Napokon sme skončili v šatníku, nachádzali sme útechu v malom tmavom priestore, v mäkkosti oblečenia, ktoré sme okolo seba navššili ako prikrývky. Vonku zúrila hurikán, ale my sme vnútri našli útočisko.

Napriek chladnému, lepkavému strachu, ktorý ma zvieral, sa mi podarilo zaspáť a zobudila som sa, keď sa dom ponoril

do tajuplného ticha. Chcela som vyjsť von, lebo som si myslela, že sa to už skončilo, ale Christian ma potiahol za rukáv a pokrútil hlavou.

Musela som ísť na záchod, ale radšej som si sadla a objala si silno kolená. Potom som znovu počula jej hlas na prízemí, taký vzdialený, a predsa taký blízky. Mama syčala do telefónu: *„To som ja. Zodvihni ten zasraný telefón, boha. Musí byť pekné byť v tvojej koži! Musí byť pekné vybrať sa na služobku a chrápať s manželkami iných! Musí byť pekné len tak si odísť, kedy sa ti zachce! A nechať ma tu samu s deťmi. Vieš, zvykla som v telke sledovať všetky tie úbohé matky, tie vo väzenských mundryoch, lebo utopili vlastné decká v bazéne, a vždy som si pomyslela, kto, dočerta, spraví niečo také? A vieš ty čo? Dnes to už viem. Už tomu rozumiem. Ich muži dakde trtkali niekoho iného!“*

Počas nasledujúcich rokov som zažila ešte niekoľko takých hlasových správ, ktoré nechávala mama ockovi, len aby pritiahla jeho pozornosť a donútila ho prísť domov. No vtedy som ešte nič z toho nechápala.

Vtedy som len vedela, že nie som v bezpečí, že osoba, ktorá ma má ľúbiť najviac na celom svete, rozpráva o tom, že ma zničí, akoby o nič nešlo.

Táto prvá spomienka stála akosi na počiatku, stala sa prvou dlaždicou na dlhej ceste, ktorá ma dovedla až sem.

A som na nej sama, tak ako som bola aj vtedy.

4.

Jazdíme bezcieľne po okolí, nie som si istá, kde sme ani ako sme sa tam dostali. Všetko sa mi v tme rozmazáva. Verino auto má strešné okno, a tak hľadím na nebo, no dnes sa žiadne

hviezdy neukázali, skryli sa za hrubú vrstvu mrakov. Vo vzduchu cítiť elektrinu. Čoskoro začne pršať.

„Remy?“ Verin hlas ma privedie naspäť.

„Ja neviem. Veľmi si nepamätám, čo sa stalo,“ vravím jej pravdu. Všetko sa zomlelo len pred niekoľkými hodinami, lenže noc sa mi akosi stráca a znovu objavuje. Najprv jasne ožiarená, potom zahalená v tme.

„Nebola som tam,“ poviem Vere a to je tiež pravda. Momentka nočného tanca v mysli, rozbitá platňa sa krúti dokoľa. Krátke okamihy sa premiešavajú, všetko strašne chaoticky a domotane.

Zavriem oči a v ušiach mi stále znejú výstrely z pištole, ale ten zvuk je tlmený a vzdialený. Spomínam si, ako mi Jack pred dverami Ružovej vily povedal: „Možno bude lepšie, ak sa s ňou porozprávam sám.“ *Žmurk*. Elise stojí na balkóne a ja sedím na schodoch. Nebavíme sa. *Žmurk*. Elise položí utešujúco ruku na moje plece, vraví: „Všetko bude dobré, Remy.“ Dodá ešte niečo ďalšie, ale príliš potichu, nezachytím to. Mieša sa mi to a cítim sa dezorientovane. Nespala som už viac ako dvadsaťštyri hodín, uvedomím si. Nie, potrasiem hlavou, dokonca dlhšie, možno tridsať alebo aj štyridsať hodín.

„Tak čo z toho?“ mračí sa Vera. „Nespomínaš si alebo si tam nebola?“ Potichu začne mrholiť. Zahodím cigaretu a zatvorím okno. Zdvihnem pohľad k strešnému oknu a pozorujem, ako dážd' cupká na sklo, ako všetko zastiera.

„Nebola som tam, keď sa to stalo.“

„Kedy si prišla? Až po streľbe?“ Vera znie nezaujato, vecne. Akoby si objednávala morčací sendvič, a nie hovorila o smrteľnej streľbe.

„Nie.“ Musím sa sústrediť. Prinútim myseľ, aby sa sústredila. Cítim sa odpútaná, zmietla ma búrka niektorých spomie-